

Protocol gastouderopvang & COVID-19

Versie 16 december 2020

Dit protocol is opgesteld door de Brancheorganisatie Kinderopvang, de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, BOinK, Voor Werkende Ouders en FNV in samenspraak met SZW. Het protocol dient als handreiking voor de kinderopvangsector bij het werken in tijden van COVID-19 en vormt een vertaling van de richtlijnen van het RIVM naar de specifieke situatie van de kinderopvang. In het protocol wordt ingegaan op een aantal praktische aspecten rondom veiligheid en hygiëne waar rekening mee gehouden dient te worden.

Dit protocol is voor zover mogelijk herschreven en uitgewerkt, gebaseerd op de gastouderopvang door gastouders van Gastouderbureau Sproet.

Het protocol kan worden aangepast naar aanleiding van ervaring uit de praktijk. De Rijksoverheid communiceert over dit protocol op: www.rijksoverheid.nl en www.veranderingenkinderopvang.nl.

Algemene notities vooraf

Van 16 december t/m 17 januari is gastouderopvang open, maar er geldt het dringende verzoek aan ouders om alleen gebruik te maken van de opvang als zij een cruciaal beroep uitoefenen of als hun kinderen in een kwetsbare positie zitten.

Tussen gastouders onderling en tussen gastouders en ouders moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden.

Breng- en haalmomenten zijn kort en kinderen worden door één volwassene gebracht en gehaald. Informatie over een kind kan via de digitale weg of telefonisch worden gedeeld.

De gastouder organiseert de breng- en haalmomenten zo dat er 1,5 meter afstand gehouden kan worden tussen volwassenen. Denk hierbij aan looproutes, eenrichtingsroutes en het maken van afspraken met ouders over breng- en haaltijden om piekmomenten te voorkomen.

De gastouder houdt zich in basis aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in de Wet Kinderopvang. Gastouderbureau Sproet ziet hier, voor zover mogelijk, op toe. Vanuit GGD GHOR is er een coulancerichtlijn opgesteld voor overmachtssituaties als gevolg van corona.

De gastouder bepaalt hoe, waar en wanneer de kinderen kunnen worden gebracht en gehaald en communiceert dit met de ouders.

I	Algemeen	
	1	<p>Algemene RIVM richtlijn veiligheidsrisico's</p> <p>Nieuwe richtlijn RIVM is het uitgangspunt, aangepast voor de gastouderopvang bij Sproet</p>
		<p>Specifiek zijn de volgende maatregelen van kracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tussen kinderen onderling hoeft geen 1,5 meter afstand te worden bewaard • Tussen gastouder en kinderen hoeft geen 1,5 meter afstand worden bewaard • Tussen gastouder en ouders moet altijd 1,5 meter afstand worden bewaard • Tussen huisgenoten van gastouder en ouders moet altijd 1,5 meter afstand worden bewaard • Tussen ouders onderling moet altijd 1,5 meter afstand worden bewaard <p>Gastouders, let daarbij op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreek deze regels met ouders • Mondkapjes dragen door gastouders, tijdens de opvang wordt afgeraden • Communiceer met ouders hoe jij de regels uitvoert en wat je van hen verwacht • Vraag bij binnenkomst of kinderen klachten hebben en of de ouder zelf of huisgenoten klachten hebben. Zie voor meer informatie: www.rivm.nl/documenten/triage-bezoekers • Uitgangspunt hierbij is dat kinderen met alleen verkoudheidsklachten wel naar de gastouderopvang mogen. Zie voor een nadere toelichting de thuisblijfregels bij punt 5. • Als een kind gedurende de dag klachten krijgt passend bij COVID-19, gaat het naar huis. Dat hoeft niet bij verkoudheidsklachten of verhoging tot 38 graden Celsius. • Bij twijfel: ga in gesprek met ouders of het bekende hooikoortsklachten zijn bij het kind of nieuwe/onbekende klachten. Blijft de twijfel bestaan, dan gaat het kind naar huis.
	2	<p>Fysiek contact</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volwassenen houden 1,5 meter afstand van elkaar • Iedereen was zijn/haar handen conform de richtlijn frequent met water en zeep gedurende tenminste 20 seconden • Geen handen schudden • Hoesten/niezen in elleboog • Niet aan je gezicht zitten
	3	<p>Hygienemaatregelen</p> <p>Gastouders dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM zoveel mogelijk worden nageleefd.</p> <p>Denk hierbij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is zeep aanwezig • Papieren handdoekjes of voor ieder kind een eigen handdoek die dagelijks wordt gewassen op 60 graden. • Maak extra vaak de materialen schoon waar de gastouder, haar huisgenoten en kinderen gebruik van maken en die vaak aangeraakt worden

			NB: Wees terughoudend met het gebruik van handdesinfectiemiddelen bij kinderen vanwege het gevaar van vergiftiging door inname van deze middelen. Handen wassen voldoet bij preventie van besmetting.
	4	Afstand volwassenen	Houd altijd 1,5 meter afstand tussen volwassenen, tenzij afkomstig uit hetzelfde huishouden.
	5	Thuisblijfregels – gezondheid kinderen	<p>De gastouder past de richtlijnen van het RIVM toe. Het advies van het RIVM luidt als volgt:</p> <p>Algemene maatregelen voor alle leeftijden:</p> <p>1. Kinderen mogen met verkoudheidsklachten (loopneus, neusverkoudheid, niezen en/of keelpijn) of bekende hoekoortsklachten naar de gastouderopvang. Behalve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als het kind andere klachten heeft die passen bij COVID-19, zoals: koorts (38 graden Celsius of hoger), benauwdheid, meer dan incidenteel hoesten, plotseling verlies van reuk en/of smaak; • Als zij een huisgenoot zijn van een patiënt met een bevestigde COVID-19 infectie; • Als er iemand in het huishouden van het kind is die naast (milde) corona klachten ook koorts (38 graden Celsius of hoger) en/of benauwdheid heeft en er is nog geen negatieve testuitslag. <p>Zie voor meer informatie over COVID-19 en kinderen:</p> <p>https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/kinderen</p> <p>Zie voor de handreiking van het RIVM bij neusverkouden kinderen:</p> <p>https://ici.rivm.nl/langdurig-neusverkouden-kinderen</p> <p>2. Kinderen mogen pas weer naar de opvang als zij 24 uur geen klachten meer hebben en naast verkoudheidsklachten verder niet ziek zijn.</p> <p>3. Kinderen t/m 12 jaar hoeven niet getest te worden op corona, tenzij zij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ernstig ziek zijn • Huisgenoot of contact zijn van een bewezen COVID-19 patiënt • Deel uitmaken van een uitbraakonderzoek. Zie voor het testbeleid: https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/testen <p>4. Als iemand in het huishouden van het kind naast milde coronaklachten ook koorts (38 graden Celsius of hoger) en/of benauwdheidsklachten heeft, blijft het kind thuis</p> <p>5. Als iemand in het huishouden van het kind negatief getest is voor COVID-19, of als iedereen 24 uur geen klachten heeft, mogen de kinderen weer naar de opvang.</p> <p>6. Als iemand in het huishouden van het kind getest is voor COVID-19 en positief, moet het kind thuis in quarantaine blijven tot en met 10 dagen na het laatste risicocontact met de besmette</p>

			<p>huisgenoot, als er sprake is van strikte zelfisolatie (dat wil zeggen geen risicocontact tussen de besmette persoon en alle huisgenoten).</p> <p>Als de huisgenoot positief is getest en strikte zelfisolatie is mogelijk, dan mogen alle overige huisgenoten (dus ook kinderen) als zij zelf geen klachten hebben zich vanaf de 5^e dag na het laatste risicocontact met de besmette huisgenoot laten testen op COVID-19. Als de testuitslag negatief is, dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen.</p> <p>Als strikte zelfisolatie niet mogelijk is, dan moeten kinderen in quarantaine blijven tot en met 10 dagen nadat de huisgenoot met COVID-19 uit isolatie mag.</p> <p>7. Als een kind chronische verkoudheidsklachten, hooikoorts of astma heeft en dit een herkenbaar beeld is, dan kan het kind na overleg tussen ouder en gastouder naar de opvang. Bij twijfel of als de klachten veranderen moet het kind thuisblijven tot de nieuwe klachten voorbij zijn of het bekende klachtenpatroon is teruggekeerd. Het RIVM heeft een handreiking opgesteld en de lokale GGD kan advies geven in specifieke situaties. Zie: https://ici.rivm.nl/langduriq-neusverkouden-kinderen</p> <p>8. In het geval van een positieve besmetting van een gastouder, wordt er geen opvang geboden. De regels 'Thuisblijfregels – gezondheid gastouders' treden dan in werking. De gastouder informeert de ouders. In het geval van besmetting van een vraagouder of een kind treden de 'Thuisblijfregels – gezondheid kinderen' in werking.</p> <p>9. Voor ouders en kinderen die terugkeren uit een land of gebied met een oranje of rood reisadvies vanwege het coronavirus, geldt het dringende advies om bij thuiskomst 10 dagen in quarantaine te gaan. Dit geldt ook als het reisadvies tijdens de reis is veranderd naar oranje of rood. Voor kinderen tot en met 12 jaar geldt als uitzondering dat zij wel naar de gastouderopvang, school en sport mogen, tenzij zij corona-gerelateerde klachten hebben of een huisgenoot hebben die naast coronaklachten ook koorts en/of benauwdheidsklachten heeft. Ouders mogen hun kinderen tijdens die 10 dagen thuisquarantaine niet brengen of halen.</p>
6	Thuisblijfregels – gezondheid gastouders		<ol style="list-style-type: none"> 1. Iedereen vanaf 13 jaar kan zich met corona-gerelateerde klachten laten testen. Het gaat om (milde) klachten als: hoesten, neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, verhoging tot 38 graden Celsius of koorts (vanaf 38 graden), plotseling verlies van reuk of smaak. 2. Er kan rechtstreeks een afspraak worden gemaakt bij de GGD. Zie voor meer informatie: https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/testen 3. De gastouder ontvangt in afwachting van de testuitslag (van zichzelf of haar huisgenoten) geen kinderen of andere volwassenen thuis. 4. Indien de test negatief is of als iedereen binnen het huishouden 24 uur geen klachten heeft, mag de gastouder weer opvang bieden, kan de gastouder weer aan het werk met in achtname van algemene hygiënemaatregelen. 5. Indien de test positief is, moet de gastouder ten minste 7 dagen thuisblijven en uitzielen. Als daarna de klachten ook ten minste 24 uur helemaal weg zijn, mag de gastouder weer aan het werk.

			<p>6. De gastouder mag opvang blijven bieden als de huisgenoot (vanaf 13 jaar) verkoudheidsklachten heeft en deze huisgenoot niet in dezelfde ruimte verblijft/aanwezig is als ouders en de kinderen die opgevangen worden. Als de eigen kinderen van de gastouder (0-12 jaar) verkoudheidsklachten hebben, zoals onder punt 5 beschreven), mag de gastouder op reguliere wijze opvang blijven bieden. Als een huisgenoot (ongeacht welke leeftijd) van de gastouder koorts (38 graden of hoger) en/of benauwdheidsklachten heeft, kan er geen opvang geboden worden.</p> <p>7. Als iemand in het huishouden van de gastouder getest is voor COVID-19 en een positieve testuitslag heeft, dan zijn de adviezen van de GGD over de te nemen maatregelen leidend. Gastouders moeten dan thuis in quarantaine blijven en geen kinderen opvangen, tot en met 10 dagen na het laatste risicocontact met de besmette huisgenoot, als er sprake is van strikte zelfisolatie (dat wil zeggen geen risicocontact tussen de besmette persoon en alle huisgenoten).</p> <p>Als de huisgenoot positief getest is en strikte zelfisolatie (zonder risicocontact met huisgenoten) is mogelijk, dan kunnen de huisgenoten als zij zelf geen klachten hebben ontwikkeld zich vanaf de 5^e dag na het laatste risicovolle contact met de besmette persoon laten testen. Tot de uitslag van die test vangt de gastouder geen kinderen op. Als de testuitslag negatief is, dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen.</p> <p>Als strikte zelfisolatie niet mogelijk is, moeten gastouders in quarantaine blijven en mogen zij geen kinderen opvangen tot en met 10 dagen nadat de huisgenoot met COVID-19 uit isolatie mag.</p> <p>Zie voor informatie: lci.rivm.nl/informatiebriefhuisgenootthuis</p> <p>8. Als uit bron- en contactonderzoek of de CoronaMelder app is gebleken dat een gastouder in contact is geweest met een besmette persoon, gaat het gastouder in quarantaine en vangt zij geen kinderen op. De gastouder kan zich laten testen op COVID-19 vanaf de 5e dag na het laatste risicovolle contact met de besmette persoon. Ook als de gastouder geen klachten heeft. Als de uitslag negatief is dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden en mag er weer opvang plaatsvinden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen.</p> <p>9. Als een gastouder zich zonder klachten laat testen op COVID-19 en positief test, blijft de gastouder in ieder geval tot 5 dagen na testafname in isolatie en vangt zij geen kinderen op. Ook de huisgenoten en nauwe contacten gaan in quarantaine. Als de gastouder na 5 dagen nog klachtenvrij is, mag zij uit isolatie en wordt ook de quarantaine voor huisgenoten/nauwe contacten opgeheven. Als de gastouder binnen de 5 dagen na testafname klachten krijgt, blijft deze persoon langer in thuisisolatie en mag zij geen kinderen opvangen. Ook moeten de huisgenoten dan thuis in quarantaine blijven tot 10 dagen na het laatste risicocontact.</p>
--	--	--	---

			<ol style="list-style-type: none"> 10. Gastouders die in een risicogroep vallen kunnen niet worden verplicht opvang te bieden. 11. Gastouders met gezinsleden die in een risicogroep vallen kunnen niet worden verplicht opvang te bieden. 12. Gastouders die zwanger zijn voeren vanaf het laatste trimester (vanaf week 28) alleen werkzaamheden uit waarbij het lukt om 1,5 meter afstand te houden van anderen. In de praktijk zal dit betekenen dat gastouders bij 28 weken zwangerschap stoppen met hun opvang. 13. Voor gastouders die terugkeren uit een land of gebied met oranje of rood reisadvies vanwege het coronavirus, geldt het dringende advies om bij thuiskomst 10 dagen in quarantaine te gaan. Gastouders kunnen in die periode geen opvang bieden. Dit geldt ook als het reisadvies tijdens de reis is veranderd naar oranje of rood.
	7.	Vervoer	Gastouders die kinderen vervoeren in een auto/personenbusje dragen een mondkapje

II Gastouderopvang			
	1	Algemeen	<p>Van 16 december t/m 17 januari is gastouderopvang open, maar er geldt het dringende verzoek aan ouders om alleen gebruik te maken van de opvang als zij een cruciaal beroep uitoefenen of als hun kinderen in een kwetsbare positie zitten.</p> <p>Vanuit Sproet verzoeken wij gastouders dit dringende advies ook op te volgen en dus alleen opvang te bieden aan kinderen van ouders met een cruciaal beroep.</p>
	2	Breng- en haalmomenten, contact met ouders	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organiseer de breng- en haalmomenten van kinderen zo, dat het mogelijk is om 1,5 meter afstand te houden tussen volwassenen 2. Laat kinderen door één volwassene halen of brengen, dus zonder extra volwassenen of kinderen, die daar geen opvang gebruiken. 3. Haal- en brengmomenten zijn kort. Informatie over een kind kan bijvoorbeeld via digitale weg of telefonisch gebeuren, om dit niet uitgebreid te hoeven bespreken tijdens het brengen en halen. 4. Ouders die vanwege klachten, die passen bij het coronavirus, en het wachten op de testuitslag thuis moeten blijven of vanwege reizen vanuit een oranje of rood gebied in quarantaine moeten, mogen hun kinderen niet zelf brengen of halen. <p>NB: Dringend advies aan ouders en andere bezoekers (bijvoorbeeld GGD inspecteurs en bemiddelingsmedewerkers) om een mondkapje te dragen wanneer zij de gastouderopvanglocatie betreden.</p> <p>Beperk het contact tussen kinderen en volwassenen en tussen ouders onderling zoveel mogelijk. Denk hierbij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spreiding in haal- en brengmomenten

			<ul style="list-style-type: none"> • In etappes brengen van kinderen en/of maximum aantal ouders tegelijk naar binnen • Kinderen bij de deur laten ophalen • Let op dat ouders (buiten) niet bij elkaar clusteren <p>Denk er ook over na hoe de overdracht van het (jonge) kind naar gastouder kan plaatsvinden met inachtneming van de 1,5 meter afstand. Bijvoorbeeld door een ouder het kind in een Maxi-Cosi, wipstoeltje of speelkleed te laten zitten/neerleggen en afstand te nemen zodat de gastouder het kind kan oppakken.</p> <p>De emotionele veiligheid dient bovenal te worden <u>gewaarborgd!</u></p>
	3	Naar de gastouderopvang vanaf school (of van gastouderopvang naar school bij voorschoolse opvang)	<p>Organiseer de breng- en haalmomenten van de kinderen zo, dat het mogelijk is om 1,5 meter afstand te houden tussen volwassenen.</p> <p>Houd je bij de school aan de maatregelen die de school heeft getroffen.</p>
	4	Tijdens de opvang	Tussen gastouders en kinderen hoeft geen 1,5m afstand te worden bewaard.

